

PERSBERICHT 22/11/2024

De Vlaamse Dienst Speelpleinwerk bestaat 50 jaar

De Vlaamse Dienst Speelpleinwerk vzw (VDS), de koepelorganisatie van de meer dan 600 speelpleinwerkingen in Vlaanderen en Brussel, blaast in 2024 50 kaarsjes uit. Dat vieren ze op 23 november 2024 met een groot feest voor alle huidige en oud-vrijwilligers, collega's, partnerorganisaties en speelpleinverantwoordelijken. Ze duiken ook de geschiedenis in met de podcast '50 jaar VDS' en zetten de speelpleinwerkingen in de kijker die al 50 jaar lid zijn van de organisatie.

De eerste speelpleinwerkingen

Na de eerste wereldoorlog ontstaan op verschillende plaatsen in Vlaanderen en Brussel de eerste speelpleinwerkingen, dan nog 'vakantiespeelpleinen' of 'vakantiepatronaat' genoemd. Die schoolvakanties zijn op dat moment een nieuw gegeven als gevolg van het afschaffen van de kinderarbeid (1889) en het invoeren van de leerplicht tot 12 jaar (1914).

De vakantiespeelpleinen ontstaan uit een nood om kinderen van de straat te houden tijdens die schoolvakanties. Het speelpleinwerk werd zo op een natuurlijke manier geboren en kende een snelle groei tussen de twee wereldoorlogen. In 1937 zijn er al 165 speelpleinen.

Het ontstaan van de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk

Vanaf 1953 wordt er ook belang gehecht aan vormingscursussen specifiek voor speelpleinbegeleiders, onder meer uit zorg om op een pedagogisch verantwoorde manier te werk te gaan.

Doorheen de jaren werden er verschillende 'kaderscholen' opgericht in verschillende hoeken van Vlaanderen. Enkele jonge mensen verbonden aan de kadervormingsscholen in Vlaanderen zaten aan de wieg van het ontstaan van de Nationale Dienst voor Openluchtlevens (NDO), later de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk.

Vanaf 1974 profileerde de erkende en gesubsidieerde landelijke jeugddienst NDO zich als vertegenwoordiger van het speelpleinwerk. Vanaf dat moment werd er besloten om rechtstreeks een financiële bijdrage te vragen aan de speelpleinwerkingen. In 1975 werden ook de eerste werknemers aangenomen. Zij focusten zich voornamelijk op het ondersteunen en coördineren van de vrijwilligers die onder andere opleidingen organiseerden.

In 1992 wordt de NDO opgesplitst in 3 autonome werkingsstructuren, later afzonderlijke vzw's, waaronder het onderzoekscentrum Kind & Samenleving (K&S) en de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS). De VDS en Kind & Samenleving blijven steeds nauw samenwerken. Sinds 2017 delen ze zelfs opnieuw een werkplek.

93.000 jongeren op cursus

Doorheen de volledige geschiedenis blijft de VDS sterk inzetten op het vormen van jongeren. Zo waren er de afgelopen 50 jaar gemiddeld 1.850 cursisten animator, hoofdanimator en instructeur per jaar. Over 50 jaar komt dat ongeveer neer op een totaal van 93.000 cursisten.

Daarmee is de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk, samen met Kazou, nog steeds een van de grootste aanbieders van erkende kadervorming in het jeugdwerk in Vlaanderen. Samen waren ze doorheen de jaren goed voor zo'n 2/3de van alle cursisten op erkende cursussen in Vlaanderen. De andere jeugdwerkorganisaties, waaronder de jeugdbewegingen, bieden samen de rest van de plaatsen aan.

Vanaf 2016 kunnen ook jongeren met een verstandelijke beperking mee op cursus. Via een traject op maat worden ze dan 'co-animator' op hun werking. Zo gingen er al 73 jongeren mee op cursus in een co-animator-traject. Sinds 2024 is er op elke cursus animator minstens één plek voor zo'n jongere met extra ondersteuningsnoden.

Dienstverlening breidt dagelijks uit

Naast het vormen van jongeren, zet de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk dagelijks in op het ondersteunen en overkoepelen van alle speelpleinwerkingen in Vlaanderen en Brussel. Vandaag bestaat de organisatie uit een 25-tal medewerkers en zo'n 300 vrijwilligers. Zij zetten zich dagelijks in om onder meer evenementen en vormingen te organiseren en werkingen te informeren en inspireren. Elk jaar bezoeken ze zo'n 350 speelpleinwerkingen in volle vakantietijd.

Daarnaast is de organisatie al sinds het begin een stem voor het speelpleinwerk en het spelende kind in het algemeen. Ze zijn trekker van de netwerkorganisatie Goe Gespeeld!, die het recht op spelen voor kinderen wil garanderen. Sinds enkele jaren zijn ze ook de trekker van het project '365 Dagen Buitenspelen' met de jaarlijkse Buitenspeeldag als kers op de taart.

Naast speelpleinwerkingen, kunnen ook andere vakantiewerkingen terecht bij de Vlaamse Dienst speelpleinwerk. Sinds kort is er ook een vormingsaanbod voor scholen.

2024: een feestjaar

Op 23 november 2024 nodigen ze alle huidige en oud-vrijwilligers, collega's, partnerorganisaties en speelpleinverantwoordelijken uit in Gent om hun 50-jarig bestaan mee te vieren. Met livemuziek en dj-sets van vrijwilligers en andere speelplein-vrienden beloofd het een onvergetelijk feest te worden. De 400 aanwezigen komen bovendien verkleed in het thema 'vonken en vuur'.

Voor het feest van start gaat, komen in de namiddag 100 huidige vrijwilligers samen om een **groot inleefspel** te spelen. Ze toveren de volledige zaal, en zichzelf, om in 'Nooit Gedacht Land', met Algemeen Directeur Jo Van den Bossche, die ondertussen al 37 jaar in dienst is en meer dan 100 cursussen animator gaf, als Peter Pan.

Daarnaast brachten ze ook een **podcast '50 jaar VDS'** uit, waarin ze in de geschiedenis van de organisatie duiken aan de hand van anekdotes, cijfers en een gast die hun blik op een bepaald onderwerp geeft.

Tot slot kregen **alle speelpleinwerkingen die al 50 jaar lid zijn deze zomer een speciaal, gouden, ledenbordje.** Dat zijn Speelpleinen Hamme, De Warande Kortrijk, De Warande Torhout, Weyesnhof Rijmenam, Speelplein Galbergen Mol en De Saenhoeve Maasmechelen.

----- Einde persbericht -----

CONTACTPERSOON

Luna Nys
Communicatieverantwoordelijke
Vlaamse Dienst Speelpleinwerk
Luna@speelplein.net
+32 471738920

Interesse om het verjaardagsfeest of het inleefspel in beeld te brengen of een interview te doen met een van onze vrijwilligers of collega's? Op 23 november zijn we vanaf de middag aanwezig in Minus One in Gent. Ook telefonisch of via mail zijn we bereikbaar.
Neem contact op met Luna.

De Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) is al 50 jaar expert in het organiseren van een speelaanbod in vakantietijd. Elke vakantiewerking kan bij ons terecht voor vorming en ondersteuning over alle aspecten van een werking. Onze kennis en expertise zijn gebouwd op onze jarenlange dienstverlening als koepel voor het speelpleinwerk in Vlaanderen en Brussel.
www.speelplein.net/overons

Speelpleinwerk is een unieke jeugdwerkvorm in de vakantie(s) van kinderen en jongeren. Spelen om te spelen staat centraal voor kleuters, lagere schoolkinderen en/of tieners. Jongeren krijgen er kansen om te groeien, voeren het speelaanbod uit en worden betrokken bij de aanpak en invulling ervan. Speelpleinwerk heeft een sterk lokaal karakter en wordt gekenmerkt door een hoge graad van toegankelijkheid. Anno 2024 zijn er 608 speelpleinwerkingen in Vlaanderen en Brussel. De Vlaamse Dienst Speelpleinwerk is zelf geen organisator van lokale speelpleinwerkingen, maar ondersteunt vakantiewerkingen proactief. 85% van alle speelpleinwerkingen is lid van onze organisatie. www.speelplein.net/overspeelpleinwerk